

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง “การส่งเสริมการไม่สูบบุหรี่” สำหรับ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตเทศบาล จังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อนักศึกษา นายกำธร ไพจิตร
สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ
ภาควิชา หลักสูตรและวิธีสอน
ปีการศึกษา 2542

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง “การส่งเสริมการไม่สูบบุหรี่” สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตเทศบาล จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของประชาชนในชุมชนย่อยวัดปราสาททอง ชุมชนย่อยวัดไทรย์ และชุมชนย่อยคูเมือง (เทคนิค) เขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง “การส่งเสริมการไม่สูบบุหรี่” 3) ทดลองใช้หลักสูตร และ 4) ประเมินผลหลักสูตร โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ทดลองใช้หลักสูตรกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 33 คน ในชุมชนเขตเทศบาลที่มีปัญหาเกี่ยวกับบุหรี่ คือ ค่ากว่าเกณฑ์มาตรฐานความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) รวม 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนย่อย วัดปราสาททอง ชุมชนย่อยวัดไทรย์ และชุมชนย่อยคูเมือง (เทคนิค) อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุพรรณบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานจากผู้แทนชุมชน 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อพัฒนาหลักสูตร 3) หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง “การส่งเสริมการไม่สูบบุหรี่” สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตเทศบาล จังหวัดสุพรรณบุรี 4) เอกสารประกอบการอบรม 5) แบบประเมินก่อน-หลังการอบรม (Pre-Post test)

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ผลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ชุมชนมีปัญหาจากการสูบบุหรี่ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องการให้มีการอบรมเรื่องการส่งเสริมการไม่สูบบุหรี่ โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับสารพิษในควันบุหรี่ ผลกระทบของบุหรี่ต่อสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ

บุหรี เทคนิคและแนวทางในการเผยแพร่ความรู้ ในขั้นที่ 2 พบว่า หลักสูตรภาคทฤษฎีที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยเรื่อง กลุ่มสัมพันธ์ ผลกระทบของบุหรีที่มีต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพมนุษย์สัมพันธ์ สารพิษในบุหรี พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ แนวทางการแก้ไขปัญหามบุหรีในชุมชน และในภาคสนาม เป็นการเก็บข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับบุหรีในชุมชน ขั้นที่ 3 ทดลองใช้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 33 คน ในเขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เป็นเวลา 5 วัน และขั้นที่ 4 ผลการประเมินผลหลักสูตร พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้โดยผู้เข้ารับการอบรมมีความสนใจการอบรมดี อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น หลังการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น (หลังการอบรม $\bar{X} = 7.82$, S.D. = 1.02, ก่อนการอบรม $\bar{X} = 4.09$, S.D. = 1.36) และมีการนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ให้เพื่อนบ้านเกิดความรู้ความเข้าใจ.